

PaTz groepen bieden meerwaarde voor palliatieve zorgverlening in de eerste lijn

De meeste mensen willen hun laatste levensfase graag thuis doorbrengen en aldaar overlijden. Dat vereist echter een goede palliatieve inzet, waarbij de zorg van de verschillende zorgverleners naadloos op elkaar aansluit. Dit gegeven was de aanleiding tot het oprichten van de eerste PaTz groep in 2010, waarbij PaTz staat voor Palliatieve Thuiszorg. Nu, bijna acht jaar later, zijn er reeds 160 PaTz groepen. Onlangs zijn de resultaten van de eerste PaTz monitor gepubliceerd.

Elke PaTz groep bestaat uit huisartsen en wijkverpleegkundigen, die zes keer per jaar bij elkaar komen. Dan vindt o.a. casuïstiekbespreking en deskundigheidsbevordering plaats, onder begeleiding van een consulent palliatieve zorg. Tevens wordt de verleende zorg geëvalueerd. Het doel is vooral om vroegtijdig de zorgbehoeften en wensen van de patiënt in kaart te brengen en daarop te anticiperen. Overdracht van bevindingen, behandelingen en beleid vindt plaats via het palliatief zorgregister. Dankzij deze structurele samenwerking is er sprake van korte lijnen, waarbij de zorgverleners elkaar kennen en elkaar kunnen ondersteunen. Want zorg in de laatste levensfase is vaak complex en kan emotioneel beladen zijn.

Monitor 2017

Het Expertisecentrum Palliatieve Zorg VUmc heeft onlangs de resultaten van de PaTz Monitor 2017 uitgebracht. Van de 96 benaderde groepen is er respons gekomen vanuit 94 PaTz groepen. Uit de monitor komt naar voren dat in bijna de helft van de PaTz groepen naast de huisarts, wijkverpleegkundige en consulent, ook andere disciplines deelnemen, zoals bijvoorbeeld een apotheker, geestelijke verzorger, coördinator VPTZ, fysiotherapeut.

PaTz bijeenkomst

Het grootste deel van een PaTz bijeenkomst wordt gebruikt voor casuïstiekbespreking. Dat het enthousiasme van deelnemers groot is, blijkt wel uit de hoge opkomst en de grote mate van inbreng. Deelnemers stellen vragen, bespreken onzekerheden en delen ervaringen in een open sfeer. De inbreng van de consulent is essentieel, de meeste deelnemers noemen deze zelfs onmisbaar. Wel komt uit de monitor naar voren dat de inbreng van de wijkverpleegkundige, met haar kennis en kunde, nog meer tot z'n recht kan komen. Ander aandachtspunt is de 'vroegtijdige zorgplanning'. De PaTz website (www.patz.nu) biedt verschillende hulpmiddelen en informatie, die daarvoor kunnen worden benut.

In de casuïstiekbespreking komen zowel de lichamelijke klachten van een patiënt aan bod als sociale en psychologische aspecten en diens mantelzorg. Er zou nog wel meer aandacht kunnen zijn voor zingeving. Ook hiervoor biedt [de website van PaTz](http://www.patz.nu) informatie. Bespreking van de overleden patiënten is in elke PaTz groep een agendapunt, met aandacht voor bijzonderheden of problemen. Consulents zetten actief in op deskundigheidsbevordering van de deelnemers.

Palliatieve zorgregister

In het palliatieve zorgregister staan patiënten geregistreerd en vindt overdracht van behandelingen, bevindingen en beleid plaats. Gebruik daarvan is dus van belang, maar de monitor toont aan dat het palliatieve zorgregister niet optimaal wordt benut. Daar ligt dus een belangrijk verbeterpunt.

Meerwaarde

De resultaten van de monitor laten duidelijk de meerwaarde van het werken in een PaTz groep zien. Daarbij is het zo dat naarmate de groep langer draait, de meerwaarde toeneemt. De opzet van de structuur, de kennismaking en opbouwen van vertrouwen kost even tijd. Als dat eenmaal is gebeurd, komt PaTz nog beter tot zijn recht.

Tot slot

Een huisarts met een normpraktijk heeft jaarlijks gemiddeld zo'n 13 patiënten die palliatieve zorg nodig hebben. Voor verpleegkundigen en verzorgenden ligt dat aantal op zo'n 10 patiënten per jaar. Deelname aan een PaTz groep biedt daarbij belangrijke ondersteuning. Het verbetert sterk de samenwerking in de palliatieve zorg, leidt niet alleen tot betere zorg, maar ook tot betere continuïteit en het maakt eenvoudiger om patiënten met palliatieve zorgbehoeften te identificeren.

Voldoende reden om zelf eens te overwegen een PaTz groep te starten. Dit biedt echt meerwaarde voor die zo belangrijke palliatieve zorg thuis in de laatste levensfase. Kijk voor alle informatie op www.patz.nu en [kijk hier](#) voor de PaTz monitor 2017 en de bijbehorende factsheet.